

[J. S. Foget.]

paa samme Niveau, samtidig med at vi er paa Vej ind i Inflationen med stigende Priser paa alle Livsfornödenheder, er givet. Det er jo ogsaa erkendt, at Lønsprogsmaalet er en stærkt medvirkende Faktor i Prisdannelsen. Det er imidlertid ikke den eneste bestemmende Faktor, og Lønklasserne bør ikke mere end andre lide under et stigende Prisniveau, men de bør heller ikke have den Fortrinsstilling, at de fremfor nogen anden har Ret til Kompensation for stigende Priser.

Vi er, som allerede sagt, i en Situation, hvor Uoverensstemmelser mellem Arbejdere og Arbejdsgivere ikke kan ordnes ved Kampmidler. Dette erkender vi alle. Vi har tidligere set, at Rigsdagen i en Situation, hvor Parterne var uenige, har grebet ind og direkte eller indirekte har dømt Parterne imellem ved gennem Love at fastlægge Tarifferne. Jeg skal indrømme, at dette kan være i høj Grad uheldigt, men jeg er samtidig ængstelig for, som det sker paa denne Maade, at overlade Spørgsmaalet helt til et Nævn, der ganske suverænt kan afgøre eventuelle Uoverensstemmelser, naar Nævnet har en Sættelse, som den her er foreslået.

Hvis Nævnets Opgaver saa blev begrænset til dette specielle Omraade, var Sagen mere enkel, men Nævnet har jo ogsaa Opgaver herudover, idet det faktisk bliver et erhvervsøkonomisk Nævn Nr. 2. Dette fremgaar af § 3, ifølge hvilken Nævnet faar Ret til at afgive Indstilling om Foranstaltninger af lovmæssig og administrativ Karakter, der tjener til Fremme af faglige, økonomiske og sociale Interesser. Det kan altsaa meget vel udvikle sig til at blive en skarp Konkurrent til Handelsministerens Nævn. Der er jo faktisk ingen Grænser for, hvilke Spørgsmaal der kan betragtes som faglige, økonomiske og sociale. Vil dette da sige, at vi skal have to saadanne erhvervsøkonomiske Nævn, det ene under Handelsministeren og det andet under Arbejdsministeren? Er denne Opfattelse rigtig? Det kan der vist ingen Tvivl være om. Et erhvervsøkonomisk Nævn for en bestemt afgrænset Del af Befolkningen, der har en særlig Indstillingsret vedrørende saavel lovmæssige som administrative Forhold, vil, som Forholdene ligger, betyde en Realisation af den Tanke, som Arbejdsministeren i sin Tid som Handelsminister gjorde sig til Talsmand for: at Danmarks Erhvervsliv for Fremtiden mere maatte baseres paa Industrien end paa Landbruget. Dette er en farlig Tanke, en farlig Udvikling at

komme ind i netop i den nuværende Situation.

For en Lægmand vil det se meget besnærende ud, at Formandsskabet paa 3 Medlemmer udnævnes af Kongen, men vi ved jo alle, at i Praksis udnævnes de af Arbejdsministeren.

§ 1, 2det Stykke, indeholder saa mange Muligheder for ukaldede Indgreb i Arbejdsforholdene, at jeg for mit Vedkommende bestemte maa gaa derimod. Ved Hjælp af de her anførte Bestemmelser kan man ganske vilkaarligt gribe ind i Arbejdsforhold, der hidtil har været unddraget Konflikt. Jeg tænker her selvfølgelig paa Landbrugets Arbejdsforhold. Trods alle mulige Forsøg fra Fagforeningernes Side, er det hidtil ikke lykkedes at organisere Landarbejderne i betydende Omfang. Og hvorfor? Fordi Landarbejdernes Lønvilkaar, alt taget i Betragtning, langt fra har været saa slette, som man har givet det Udseende af, ja, for de ugifte Arbejders Vedkommende har de endog ligget over, hvad man betalte til tilsvarende Arbejdskraft i Byerne. Efter disse mange Aars haabløse Forsøg paa at faa Landarbejderne frivilligt ind paa Organisationstanken er det utvivlsomt Meningen nu gennem Bestemmelserne i § 1, 2det Stykke, at tvinge dem ind under Hovedorganisationernes Magtomraade. En saadan Tanke maa jeg gaa imod.

Der er endvidere det Forhold, at hvor det drejer sig om Organisationer uden for Hovedorganisationerne, vil man give Plads for 2, eventuelt 4 Repræsentanter. Man vil altsaa ikke give dem samme Ret som Hovedorganisationerne ved at overlade dem hver 3 Repræsentanter. Der er fra de Landbruget tilknyttede Arbejdsgiverorganisationer fremsat Ønske herom, men dette Ønske er ikke imødekommet, og derfor kan jeg heller ikke gaa med til at gennemføre den her anførte Bestemmelse. Nævnets Afgørelser træffes ved Flertalsbeslutning, og selv om de uden for Hovedorganisationerne staaende Repræsentanter udgør 4, udgør de oprindelige Medlemmer af Nævnet dog 5 og derigennem Flertallet.

§ 2 giver Nævnet ret uindskrænkede Beføjelser. I Stk. 2 anvendes Udtrykket: kollektive eller generelle. Jeg vil meget gerne bede den højtærede Minister forklare Forskellen — den er ikke umiddelbart indlysende. Man kunde have ventet, at Nævnets Beføjelser var blevet nærmere præciseret i § 2, men i Stedet for er denne Paragraf holdt i saa udflydende en Form, at den i høj Grad giver Plads for alle Haande Fortolkninger.